

Elecziuns dil Cussegl grond, 18 da matg 2014: Evaluaziun dils questunaris per ils candidats da deputai e suppleants

Legenda:

- 1.1./ 2.1. ... numeras dallas damondas }
 a, b, ... risposta cruschada el questunari } cf. questunari
- tenuta corrispunda a quella dalla Pro Idioms
 tenuta corrispunda buca a quella dalla Pro Idioms
 cruschau neginas dallas rispostas

Dils cumins dalla Lumnezia e da Rueun ha negin rispundiu il questunari.

Cumin dalla Cadi

d: candidat da deputau/deputada s: candidat da suppleant/supleanta	1. Politica da lungatg	2. Artechel 32 dalla lescha da scola		3. Mieds d'instrucziun els idioms		4. Il plan d'instrucziun 21	
	1.1.	2.1.	2.2.	3.1.	3.2.	4.1.	4.2.
Berther Clemens (s) Berther Heinrich (d) Cajacob Francestg (s) Degonda Erwin (d) Maissen Pablo (s) Schmid Toni (s)	a	b	b	a	b	b	b
Müller Roman (d)	a	b	d	a	a II.	b	
Collenberg Fabian (s)	b III.	b	b	a	a II.	b	b

Cumin dalla Foppa

d: candidat da deputau/deputada s: candidat da suppleant/supleanta	1. Politica da lungatg	2. Artechel 32 dalla lescha da scola		3. Mieds d'instrucziun els idioms		4. Il plan d'instrucziun 21	
	1.1.	2.1.	2.2.	3.1.	3.2.	4.1.	4.2.
Alig-Schlosser Lorenz (d)	a	b	b	a	b	b	b
Cahenzli Remo (s)	a	b	a	a	b	b	b
Cantieni Roman (s)	a	b		a	b	b	b
Casutt Simon (d)	a	b	b	b	b	b	b
Margrit Darms-Landolt (d)	a	a		a	b	b	b
Casanova Aurelio (d)		a	a	a	b	a	b
Capaul Christian (s)	a	a	a	a	a	a	b
Dermont Vitus (d)	a						
Franco Hübner (d)							

Eleccziuns dil Cussegl grond, 18 da matg 2014: Questiunari per las candidatas ed ils candidats

Nus supplichein Vus da cruschar las rispostas che corrispundan a Vossa opiniun tiels suandonts quater temas: politica da lungatg, artechel 32 dalla lescha da scola, mieds d'instrucziun els idioms e plan d'instrucziun 21.

1. Politica da lungatg

Tenor art. 3 dalla constituziun cantunala decidan las vischnauncas sur dil lungatg d'alfabetisaziun en lur scolas.

1.1. Essas Vus dil meini ch'ei seigi bien che las vischnauncas decidan sur dil lungatg d'alfabetisaziun?

- a) gie
- b) na ...
 - I. ... la Regenza duei saver decider.
 - II. ... il Cussegl grond duei saver decider.
 - III. ... tut las votantas ed ils votants dil Grischun duein saver decider.

remarcas:

2. Artechel 32 dalla lescha da scola

Tenor artechel 32 dalla lescha da scola nova ston circa 200 scolaras e scolars cuntinuar cun rumantsch grischun tochen la novavla classa malgrad che las vischnauncas han decidu da returnar agl idiom. In plogn encunter quella lescha fatgs da ca. 60 geniturs cun lur affons pertuccai ei pendants a Losanna ed in plogn encunter la medema decisiun prida dalla regenza ils 5 da december 2011 ei sin via a Strassburg.

2.1. Tgei ei Vies meini pertuccont igl artechel 32 dalla lescha da scola?

- a) Jeu sustegnel igl artechel 32, ils scolars duein cuntinuar cun rg tochen la fin dalla scola.
- b) Jeu sundel encunter igl artechel 32, las vischnauncas duein saver turnar anavos tier igl idiom cun tut ils scolars.

remarcas:

Muort igl artechel 32 dalla lescha da scola nova vegnan l'auter onn ella vischnaunca da Ilanz/Glion scolars che han empriu rumantsch grischun ella primara e scolars che han empriu igl idiom ella primara a vegnir instrui ensemen ell'emprema secundara ni reala.

2.2. Co duei tenor Vies meini l'instrucziun en quellas classas cun scolars che vegnan instrui egl idiom e scolars che vegnan instrui en rumantsch grischun veser ora?

- a) Il scolast duei far parallel dus programs, quels che han giu rumantsch grischun duein cuntinuar cun rumantsch grischun, ils auters duein cuntinuar cul sursilvan.
- b) Il scolast duei mussar a tut ils scolars il sursilvan.
- c) Il scolast duei mussar a tut ils scolars il rumantsch grischun.
- d) La vischnaunca da Ilanz/Glion duei menar dubel quellas classas.

remarcas:

3. Mieds d'instrucziun els idioms

In sondadi che la Pro Idioms ha fatg igl onn 2012 en tut las scolas idiomaticas dalla Surselva muossa che la situaziun pertuccont ils mieds d'instrucziun els idioms ei alarmonta. Suenter liung engaschi dalla Pro Idioms ha la regenza finalmein surdau alla SAP l'incarica da svilupper in concept cumplexiv per la producziun da mieds d'instrucziun els idioms sursilvan, sutsilvan, puter e vallader.

3.1. Cu duei il cantun entscheiver cun l'elaboraziun da mieds d'instrucziun els idioms ?

- a) aunc uonn
- b) suenter ch'il plan d'instrucziun 21 ei ius en vigur
- c) insumma buca

remarcas :

3.2. Per tgei roms duei il cantun far mieds d'instrucziun els idioms?

- a) Ils idioms duein survegnir mo punctualmein mieds d'instrucziun, e quei mo per il rom romontsch, pils ulteriurs roms duein ins duvrar cudischs per ...
 - I. ... rumantsch grischun.
 - II. ... tudestg.
- b) Ils idioms duein survegnir ils mieds d'instrucziun per tut ils roms che vegnan instrui per romontsch.
- c) Il cantun duei buca far mieds d'instrucziun els idioms.

remarcas :

4. Il plan d'instrucziun 21

4.1. Tenor il niev plan d'instrucziun 21 vegnessen ils scolars dallas scolas idiomaticas confruntai mintga gi cun lur idiom ed aunc cun rumantsch grischun en scola. Tgei ei vies meini?

- a) Quei ei bien, aschia emprendan els sursilvan ed aunc rumantsch grischun.
- b) Quei ei surdumandau ils affons. Il plan d'instrucziun 21 ei da curreger en favur digl idiom.

remarcas: _____

4.2. Il plan d'instrucziun 21 descriva las finamiras ch'ils scolars dallas scolas idiomaticas ston contonscher en rumantsch grischun. Finamiras san era vegnir examinadas. Tgei scheis Vus dil fatg che scolars dallas scolas idiomaticas stuessen far clausuras ed examens per rumantsch grischun?

- a) Quei ei bien aschia. Ils scolars dallas scolas idiomaticas duein era far clausuras ed examens per rumantsch grischun.
- b) Ei astga buca dar clausuras ed examens per rumantsch grischun per ils scolars dallas scolas idiomaticas.

remarcas: _____

Num e prenum:

Liug e datum:

Suttascripziun:

Bien engraziament per Vossa collaboraziun. Fagei aschi bien e returnei il formular tochen ils **03-05-2014** alla adressa menziunada sut.